

**Vyhodnocení
11. ročníku česko-slovenského projektu
pro základní školy a osmiletá gymnázia**

***Záložka do knihy spojuje školy:
Radost ze čtení ukrytá ve verších básní nebo v próze***

Knihovna Jiřího Mahena v Brně ve spolupráci se Slovenskou pedagogickou knižnicou v Bratislavě vyhlásili **při příležitosti října jako Mezinárodního měsíce školních knihoven 2020** pro základní školy a osmiletá gymnázia **11. ročník česko-slovenského projektu Záložka do knihy spojuje školy: *Radost ze čtení ukrytá ve verších básní nebo v próze.***

Cíl česko-slovenského projektu

Cílem česko-slovenského projektu bylo **navázání kontaktů mezi českými a slovenskými základními školami a osmiletými gymnázii a podpora čtení** prostřednictvím výměny záložek do knih. Žáci vyrobili záložku do knihy, na které libovolnou technikou ztvárnili téma česko-slovenského projektu ***Radost ze čtení ukrytá ve verších básní nebo v próze*** a vyměnili si je s partnerskou školou ze Slovenské republiky. Výměnu záložek využily školy k navázání spolupráce, kontaktů nebo poznávání života žáků na Slovensku a v České republice a zároveň i jako průřezové téma do Školního vzdělávacího programu nebo jako součást dalšího školního projektu.

Průběh česko-slovenského projektu

České školy, které se chtěly zúčastnit projektu, **vyplnily do 24. září 2020 elektronickou přihlášku** zveřejněnou na webové adrese Knihovny Jiřího Mahena v Brně. Na základě zpracovaných údajů z elektronických přihlášek z České a Slovenské republiky vytvořila Slovenská pedagogická knižnica **470 partnerských dvojic** s přihlédnutím na druh a typ školy a počet žáků. Z uvedeného počtu bylo 246 partnerských dvojic vytvořeno mezi českými a slovenskými školami a 224 partnerských dvojic mezi slovenskými školami, a to z důvodu menšího počtu přihlášených českých škol. Ve dnech 26. až 28. září 2020 zaslala Slovenská pedagogická knižnica kontaktní údaje každé partnerské dvojici spolu s podrobnými pokyny o realizaci česko-slovenského projektu. Zúčastněné partnerské dvojice informovala o tom, že vzájemná komunikace, výměna záložek i navazování přátelských kontaktů bude jen v jejich kompetenci. Termín ukončení výměny záložek byl vzhledem k probíhající pandemii koronaviru a souvisejícím vládním opatřením stanoven na 15. prosince 2020 (původní termín byl stanoven na 31. října 2020).

Vyhodnocení česko-slovenského projektu za Českou republiku

Do projektu se přihlásilo 940 škol s celkovým počtem 106 879 žáků, z toho bylo 246 českých škol s celkovým počtem 23 810 žáků a 692 slovenských škol s celkovým počtem 83 069 žáků.

Vyhodnocení česko-slovenského projektu za Českou republiku bude zveřejněno na webovém sídle Knihovny Jiřího Mahena v Brně (www.kjm.cz).

Výběr z dobrovolného hodnocení projektu 162 českými školami spolu s fotografiemi z průběhu výroby záložek anebo s fotografiemi se samotnými nejkrásnějšími záložkami je dostupný na této webové adrese:

<https://www.kjm.cz/zalozka-spojuje>

Gymnázium Jana Blahoslava, Ivančice

Výroba záložek

Žáci vyráběli záložky rozmanitých tvarů, různých velikostí a s pomocí rozmanitých technik na letos zadané téma *Radost ze čtení ukrytá ve verších básní nebo v próze* v průběhu vyučování, ve školním dětském klubu, v rámci kroužkové činnosti nebo ve školní knihovně podle svých možností, dovedností a věku, vzhledem k pandemii koronaviru a uzavření škol někteří žáci vyráběli záložky pro své slovenské kamarády i doma. Žáci z nižších ročníků ztvárňovali na svých záložkách většinou pohádkové postavy z knih, výjevy z příběhů či oblíbené filmově-knižní hrdiny. Žáci z vyšších ročníků a mladší gymnazisté se nechali inspirovat motivy abstraktními, fantazijními, ale rovněž motivy s knižními hrdiny. Na zadní stranu záložek mnozí psali doporučení na knihu a velmi často také kontaktní údaje na autora záložky, třeba i Facebookový kontakt. Techniky byly rozmanité – od klasické kresby či malby přes tiskátka z brambor, skládanky až po složitější výtvarné techniky. Mnohé školy si zpestřily výrobu záložek návštěvami knihoven či dalšími aktivitami podporujícími čtenářství – čtenářským klubem, čtenářskými besedami, soutěži či si dohledávali informace o sousedním státu a spolupracující škole na internetu a následně se získanými informacemi pracovali v hodinách apod.

Výměna záložek

Většina škol do balíku se záložkami přibalila i dárečky pro slovenské přátele, v balících se pak objevovaly např. školní časopisy, publikace o obci, z níž žáci pocházejí, propagační materiály, CD či DVD se školními nahrávkami, mapy, dárkové předměty nebo drobné sladkosti či knihy. Některé školy přibalovaly fotografie zapojených žáků nebo přátelské dopisy od školních koordinátorů či přímo od dětí. Někteří partneři pak také navazují delší

spolupráce a do budoucna plánují osobní setkání dětí a učitelů či výměnné pobyty. Školy ve většině případů vyrobily ze záložek výstavky či nástěnky v prostorách školní knihovny, chodeb školy či v aule nebo ve třídách, někde je rovnou rozdávaly dětem, které na ně často čekaly do návratu do školy. Mnohé také napsaly o průběhu letošního ročníku projektu na webovou stránku školy. Více škol se dohodlo se svou přidělenou partnerskou školou, že zůstanou v přátelském kontaktu a budou hledat nové způsoby spolupráce, např. v organizování výměnných pobytů českých a slovenských žáků nebo školních výletů na Slovensko, nebo naopak do České republiky.

Výběr z vyjádření některých pedagogických zaměstnanců z České republiky:

Do projektu „Záložka do knihy spojuje školy“ se zapojuje naše škola již několik let. Letos nám byla přiřazena škola z Radavy. Vyměnili jsme si několik příjemných emailů. Zjistili jsme, že jsou naše školy velmi podobné.

Naši žáci vyrobili záložky a spolu s dopisem a propagačními materiály naší obce jsme je odeslali na Slovensko.

Během několika dní i nám dorazily záložky, dopis, brožury a pohledy z obce Radava.

Celý balíček nás velmi potěšil. Bohužel jsou v současné době zavřené školy, našim žákům jsem záložky alespoň ukázala na dálku. Již se moc těší do školy, až si budou moci vybrat záložku od slovenského kamaráda.

S naší partnerskou školou jsme stále v kontaktu a domluvili jsme se na spolupráci i na další školní rok.

Lucie Miřátská (ZŠ Chotusice)

Projekt nám dal možnost zpestřit čtenářské dílny, propojit čtenářství s jinými výchovami a poznávat slovenský jazyk, který je dnešním dětem už poměrně vzdálený.

Projekt jsme vzájemně s partnerskou školou obohatili o texty, na základě kterých záložky vznikaly, aby si děti uměly představit, o čem byl příběh, pohádka či hádanka, podle kterých pak záložky vznikaly.

Jana Čechovská (ZŠ a MŠ, U Studny, Karviná)

Žáci byli nadšeni, když se dozvěděli o projektu. Hned se chtěli podělit o své přečtené knížky. Na přední stranu záložky malovali svou oblíbenou knížku. Nezapomněli na ni připsat autora a název daného díla. Žáci ze Slovenska se tak mohou seznámit s dalšími zajímavými knížkami, které mohou být inspirací pro další jejich četbu.

Na druhou stranu záložky napsali věnování a přání pro svého kamaráda ze zahraničí.

Děkujeme za krásný projekt a mějte se hezky!

Radka Gottsteinová (ZŠ Zenklava)

Také v tomto školním roce se naši žáci s paními učitelkami a vychovatelkami zapojili do mezinárodního projektu *Záložka do knihy spojuje školy*, tentokrát na téma: *Radost ze čtení ukrytá ve verších básní nebo v próze*

Někteří žáci vyhledali v krásné literatuře ukázky poezie a prózy a ztvárnili tomu odpovídající obrázek, jiní si vybrali pro svoji práci námět z celé knihy. Techniky byly různé. Jedni malovali, druzí si vyrobili tiskátka z brambor a tiskli vyřezané obrázky barvami, další lepili, skládali a zdobili. Zapojily se i děti ze školní družiny, aby bylo záložek dost.

Hana Mojžíšová (ZŠ Ronov nad Doubravou)

Po zadání tématu, začaly děti přemýšlet, jakým způsobem letos záložku zpracují. V hodinách výtvarné výchovy, čtení, pracovních činností se pustily do jejich výroby. Po získání adresy partnerské slovenské školy se začaly těšit na záložky od slovenských spolužáků. Radost na naší straně byla velká a doufáme, že i slovenští kamarádi se z našich záložek potěší po novém roce, až se vrátí zpátky do školy.

Děkujeme slovenským žákům i jejich učitelům za krásné výrobky a také všem, kdo se o tento projekt zasloužili. Každý rok nám přináší nové poznatky. Děkujeme.

Lenka Zemanová (Základní škola a Mateřská škola Potěhy)

Přínos česko-slovenského projektu

Výměna záložek pomohla slovenským a českým pedagogům, ale i dalším zaměstnancům hravou a zábavnou formou získat žáky pro aktivitu čtení, taktéž podpořila jejich dobrý vztah ke knihám a ke školní knihovně a motivovala je, aby si knihy vybírali podle svých čtenářských zájmů. Rovněž jim pomohla vytvářet přátelská společenství, v nichž s radostí a nadšením pracovali, povídali si o přečteném a navzájem si doporučovali knihy od českých a slovenských spisovatelů.

Výměna záložek taktéž podpořila u žáků kreativitu, tvořivost a fantazii a zušlechtila i jejich morální hodnoty. Zároveň umožnila školám, aby navázaly vzájemnou spolupráci a poznaly historii, kulturu či regionální zvyky v obou republikách. **Přidanou hodnotou česko-slovenského projektu bylo na jedné straně oživení vyučovacího procesu**, podpora mezipředmětových vztahů, rozšíření vědomostí žáků z českého jazyka a literatury, vlastivědy a zeměpisu. Na druhé straně i výrazné zapojení žáků s mentálním postižením, žáků pocházejících ze sociálně nebo jazykově znevýhodněného prostředí, kteří mimo školní prostředí nemají přístup ke čtení knih.

Na projektu je základním kamenem potřeba sdílet radost, své zážitky z četby, utužovat dobré vztahy se svými bližními a poznávat nové, otevřít se možnostem, které čtení a projekt poskytují. Vše uvedené se naplnilo, učitelé měli možnost sdílet své zkušenosti se svými slovenskými protějšky, děti získaly krásné, ručně a ze srdce vyrobené dárkové záložky od svých nových (i stávajících) slovenských kamarádů a učili se vzájemné pomoci a podpoře v jejich vlastním snažení.

Poděkování

Naše upřímné **poděkování patří všem, kteří se dobrovolně a s radostí zapojili do česko-slovenského projektu a podíleli se na jeho přípravě, propagaci, realizaci a hodnocení** v České a Slovenské republice.

Dále děkujeme všem českým a slovenským pedagogickým pracovníkům i nepedagogickým zaměstnancům za přijetí přidělené partnerské školy, za skvělou koordinaci projektu na své škole a za korektní a přátelskou komunikaci s partnerskou školou. Též jim děkujeme za jejich nadšení, volný čas a úsilí, které věnovali usměrňování svých žáků po dobu výroby záložek a za zprostředkování výměny záložek. Osobně jim děkujeme za všechny inspirativní a tvořivé aktivity, které zrealizovali na podporu čtenářství.

Zcela bezpochyby jim patří náš vděk, obdiv a úcta.

Speciální poděkování

Náš upřímný **vděk patří i českým a slovenským žákům základních škol a osmiletých gymnázií** za to, že se opět **staly neobvyklými posly přátelství a dobrosrdečnosti** a využili své nadšení, nadání a talent k ušlechtilému cíli, jímž sebevzdělávání a vzdělávání druhých je, a že vytvářeli živá přátelství nejen v rámci svých tříd, ale i mezi školami.

Všem školám patří také upřímný **děk** za to, že i přes překážky, které byly kladeny pandemií koronaviru, se svědomitě a s nadšením pustily do výroby záložek, motivovaly své žáky

k dokončení práce a předání radosti ze čtení k dalším malým či mladým čtenářům z řad dětí či z řad pedagogů.

Zvláštní poděkování

Zvláště chceme **poděkovat všem slovenským školám**, které s pokorou **přijaly za svého partnera v česko-slovenském projektu přidělenou slovenskou školu.**

Poděkování partnerovi

Srdečné díky patří **pedagogickej** společně realizovat projekt. Jmenovitě poděkovali slovenské Rozálii Cenigové, školní knihovny a projektu, za její empatický přístup a v neposlední řadě za lidskost, díky čemuž stala přátelskou

slovenskému

Slovenskej knižnici za možnost česko-slovenský bychom rádi koordinátorce Mgr. ústřední metodičce pro odborné garantce velkorysost, vstřícnost, korektní jednání a její profesionalitu a se pracovní záležitost záležitostí.

Gymnázium Třeboň

Vypracovala

Mgr. Pavlína Lišovská, koordinátorka české strany česko-slovenského projektu (15. 12. 2020)

Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Koblížná 4, 601 50 Brno

Tel.: 542 532 146, e-mail: cdc@kjm.cz

www.kjm.cz

Organizátoři:

